

เสาศิลาต้านซ้ายมือ มีตัวอักษรภาษาจีน หมายความว่า ระนองมีภูเขาสลับซับซ้อนสวยงาม เป็นศรีแก่เมืองระนอง ป้องกันภัยพิบัติมิให้เกิดขึ้น ทำให้ชาวเมืองระนองได้รับความร่มเย็นเป็นสุข

เสาศิลาต้านขวามือ มีตัวอักษรภาษาจีน หมายความว่า ระนองมีน้ำเป็นสิทธอง เป็นที่ท่ามาทากินของชาวระนอง เป็นเมืองที่มีภูมิประเทศสวยงาม เป็นแหล่งกำเนิดของอัจฉริยะบุคคล

มังกร

รูปปั้นแพะ หมายถึง โภคทรัพย์ ความ

ยิ่งใหญ่

รูปปั้นเสือ หมายถึง พลังอำนาจ ความ

รับใช้

รูปปั้นม้า หมายถึง ข้าทาสบริวารคน

รูปขุนนางฝ่ายบู๊ หมายถึง ขุนนางที่ทำหน้าที่นักรบ

รูปขุนนางฝ่ายบุ๋น หมายถึง ขุนนางที่ทำหน้าที่ในราชสำนัก

เป็นสุสานที่มีที่ตั้งเหมาะสมตามความเชื่อของคนจีน ด้านหลังและด้านข้างเป็นภูเขา ด้านหน้าเป็นที่ราบ และมีน้ำทะเล

ลักษณะคล้ายกับ คนนั่งบนเก้าอี้ที่มีพนักพิงและมีที่วางแขนทั้ง 2 ข้าง ดูสง่างามอย่างยิ่ง

กรมศิลปากร ประกาศขึ้นทะเบียน โบราณสถาน
ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนพิเศษ 7๖ วันที่ 22 มกราคม 2542

**ถนนในเขตเทศบาลเมือง
ได้รับพระราชทานนามจากรัชกาลที่ 5**

เมื่อปี พ.ศ. 2435 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
รัชกาลที่ 5 ได้เสด็จพระราชดำเนินประพาส ทั้งทางบก ทางเรือรอบ
แหลมมลายู และแวะเสด็จประทับที่ระนองได้พระราชทานนามถนน

ทย ไปได้ทุกเดือน

ในเขตเทศบาลเมืองระนอง (ชื่อคลองจองกัน รวม 10 สาย ได้แก่
ท่าเมือง เรืองราษฎร์ ชาติเฉลิม เพิ่มผล ชลระอุ ลูวัง กำลังทรัพย์
ดับคดี ทวีสินคำ ผาแดด โดยพระราชทานนามตามการใช้ประโยชน์
เช่น ถนนชลระอุ เป็นเส้นทางไปถึงบ่อน้ำแร่ร้อน, ถนนดับคดี เป็น
เส้นทางไปยังศาลข้าราชการีความ ฯลฯ

ร้อยรยฐานทัพญี่ปุ่น

บริเวณเขาฟ้าซี ตำบลบางแก้ว อำเภอละอุ่นมีอุโมงค์ ซาก
เรือรบที่จมลงในคลองละอุ่น จำนวน 3 ลำ หลุมเพา เนินคันดิน
ทางรถไฟ และบ่อน้ำใช้ของทหารญี่ปุ่นสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2

ระนองในวันนี้...

ปัจจุบันถึงแม้จะหมดยุคเฟื่องฟูของการทำเหมืองแร่ดีบุก
แล้วก็ตาม แต่ภาพลักษณ์ใหม่ของระนองคือ "เมืองท่องเที่ยวเพื่อ
รักษาสุขภาพ" โดยใช้น้ำแร่คุณภาพดีที่สุดในประเทศ รวมทั้งเป็น
เมืองการค้าชายแดนที่สำคัญของภาคใต้ฝั่งตะวันตก

ข้อมูลอ้างอิง

- ประชุมพงศาวดาร ภาคที่ ๕๐ เรื่อง คำานเมืองระนองสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงพระนิพนธ์ พิมพ์ครั้งที่ 8 พ.ศ. 2543 ในงานพระราชทานคืนสิ่งศพ นายฐิตินันท์ ณ ระนอง
- "กำแพงจวนเจ้าเมืองระนอง", ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดระนองโรงเรียนพิชัยรัตนการ, พิมพ์ระนองการพิมพ์
- บรรยายสรุปข้อราชการจังหวัดระนอง โดยสำนักงานจังหวัดระนอง
- คุณทองเกียรติ ณ ระนอง, กรมการการร่างรัฐธรรมนูญจังหวัดระนอง
- คุณโกศล ณ ระนอง

จัดทำโดย :

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคใต้ เขต 5
5 ตลาดใหม่ อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี 84000 โทร. 0-7728-8817-9 โทรสาร 0-7728-2828
E-mail : tatsurat@samart.co.th

ร่วมสนับสนุนโดย

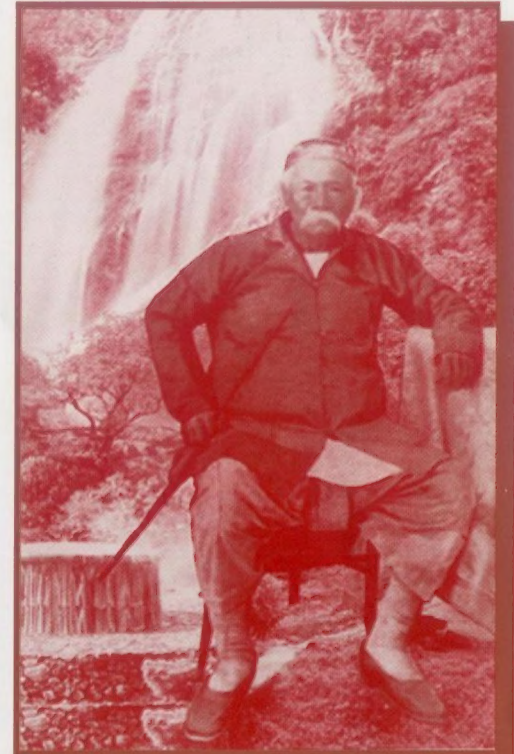

สำนักงานเทศบาลเมืองระนอง
ถนนเพิ่มผล อำเภอเมือง จังหวัดระนอง โทร. 0-7781-1422 โทรสาร 0-7781-1888

อาร์ต เฮนเตอร์ รับออกแบบและจัดกราฟิซ. 0-7728-1157

ย้อนอดีต

เมืองระนอง

เมืองแห่งความมั่งคั่ง

เที่ยวทั่วไทย
ไปได้ทุกเดือน

ระนอง

เมืองแห่งความมั่งคั่งในอดีต

ระนอง จังหวัดแรกของภาคใต้ ริมฝั่งทะเลอันดามัน มีความสำคัญมาแต่โบราณ ในฐานะเป็นเมืองคีนุก เมืองชายแดน เมืองคอคอดกระ เมืองเสด็จประทับแรม และเมืองปกครองแบบพิเศษแหล่งหล่อหลอมนักปกครองหัวเมืองปักษ์ใต้

เมืองคีนุก

ระนองมีทรัพยากรธรรมชาติใต้ดินที่มีชื่อเรียกกันในสมัยโบราณว่า "ตะกั่วดำ" หรือ "คีนุก" ในปัจจุบัน เป็นจำนวนมาก ในอดีตนับตั้งแต่ช่วงสมัยรัชกาลที่ 3 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ระนองจึงมีความสำคัญในฐานะที่เป็นเมืองเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ เนื่องจากรายได้หลักของหลวงที่นำมาพัฒนาประเทศ มาจากการผูกขาดส่งอาหารคีนุกของระนอง และเป็นเมืองแรกที่มีนายเหมืองเป็นนายอากรมาแต่โบราณ

เมืองชายแดน

การที่ไทยต้องเสียดินแดนเมืองมะริด รวมทั้งเมืองมะลิวัลย์ แก่อังกฤษ และได้มีการปักปันเขตแดนไทย โดยใช้แม่น้ำกระบุรี เป็นเส้นกันพรมแดน ในปี พ.ศ. 2442 มีผลให้เมืองระนองและเมืองตระ ซึ่งมีฐานะเป็นอำเภอในการปกครองของจังหวัดระนอง มีความสำคัญในฐานะเป็นเมืองชายแดน มีอาณาเขตติดต่อกับเมืองขึ้นของอังกฤษทางด้านทะเลตะวันตก และมีความสำคัญในฐานะเป็นศูนย์รวมของการไปมาหาสู่ และซื้อขายสินค้าระหว่างไทยกับพม่า ซึ่งเป็นเมืองขึ้นของอังกฤษ ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 พ.ศ. 2485 กองทัพญี่ปุ่นได้เข้ามามีฐานทัพที่บริเวณเขาฟ้าชี อำเภอละอุ่น ทั้งนี้เนื่องจาก ระนองเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่สำคัญที่จะชนถ่ายกำลังพลและเสบียงไปยึดประเทศพม่า ซึ่งเป็นเมืองขึ้นของอังกฤษ อีกทั้งเขตอำเภอละอุ่น มีจุดที่สามารถเข้าประเทศพม่าและมองเห็นศัตรูได้ทั้งทางบก ทางทะเลและอากาศ

เมื่อพม่าได้รับเอกราชจากอังกฤษ ไทยได้ติดต่อกำชายกับ

พม่าด้านชายแดนจังหวัดระนอง ซึ่งมีผลให้เศรษฐกิจของระนองก้าวหน้ามาจนถึงปัจจุบัน

เมืองคอคอดกระ

พื้นที่บริเวณคอคอดกระ เป็นผืนแผ่นดินส่วนที่กว้างหรือแคบที่สุดในแหลมมลายู อยู่ในเขตอำเภอกระบุรี จังหวัดระนองกว้าง 9 กิโลเมตร พื้นที่ด้านตะวันตกของบริเวณคอคอดกระ ตั้งอยู่ในเขตปกครองของเมืองตระมาแต่เดิม มีภูเขาสลับซับซ้อน มีทางลัดผ่านช่องเขาเพียงสายเดียว ในสมัยโบราณคอคอดกระเป็นเส้นทางสำคัญทางเดียวที่พม่าใช้เป็นเส้นทางเดินทัพยกมาตีหัวเมืองปักษ์ใต้ฝั่งทะเลตะวันออก

เมื่อฝรั่งเศสคิดจะขุดคลองตระ จากเมืองตระไปออกสู่มุขพรเพื่อความเร็วในการเดินเรือจากยุโรปไปเมืองจีน ในสมัยรัชกาลที่ 4 พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว คอคอดกระจึงมีความสำคัญมากขึ้น หากสามารถขุดคลองได้สำเร็จเรือเดินทะเลจากยุโรปจะผ่านคลองไปเมืองจีน โดยไม่ต้องอ้อมแหลมมลายู ผลประโยชน์ทางการค้าของอังกฤษทางเมืองปีนังและสิงคโปร์ และความจำเป็นทางการทหารของอังกฤษ คงมีผลให้ไทยต้องเสียดินแดนทางแหลมมลายู ประกอบกับการขุดคลองจำเป็นต้องขุดแม่น้ำกระบุรี ซึ่งเป็นเส้นกันพรมแดนไทยกับพม่าของอังกฤษให้กว้างลึกเข้าไปในดินแดนที่อยู่ในอำนาจของอังกฤษด้วย เมื่ออังกฤษไม่ยอม ความคิดที่จะขุดคลองกระจึงล้มเลิกไป

การขุดคลอง ณ บริเวณคอคอดกระ มีผลตอบแทนทางเศรษฐกิจสูง แต่กระทบต่อความมั่นคงของชาติทางการทหาร อย่างไรก็ตามคอคอดกระจึงยังอยู่ในความสนใจ ทั้งทางราชการและประชาชนมาจนปัจจุบัน

เมืองเสด็จประทับแรม

พระมหากษัตริย์ 4 พระองค์ ได้เสด็จพระราชดำเนินมาประทับแรมจังหวัดระนอง ดังนี้

- พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จเลียบมณฑลปักษ์ใต้ ผ่านเมืองตระไปประทับแรม ณ พระที่นั่งรัตนรังสรรค์ บริเวณเขานวนครี เมืองระนอง 3 ราตรี เมื่อปี พ.ศ. 2433 ซึ่งเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัดในปัจจุบัน

- พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จเลียบมณฑลปักษ์ใต้ ฝั่งตะวันตก ประทับแรมจังหวัดระนอง เมื่อปี พ.ศ. 2460

- พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จประพาสเมืองระนอง และประทับแรมจังหวัดระนอง 2 ราตรี เมื่อปี พ.ศ. 2471

- พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราชและสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรจังหวัดระนอง ประทับแรม ณ จังหวัดระนอง เมื่อวันที่ 7 มีนาคม พ.ศ. 2502

เมืองปกครองแบบพิเศษ

แหล่งหล่อหลอมนักปกครองหัวเมืองปักษ์ใต้

นับตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 4 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ระนองปกครองเมืองโดยใช้อำนาจเจ้าเมืองร่วมกับอำนาจของเจ้าภาษีอากรเรียกว่า "ระบบHEMAเมือง" เป็นแห่งแรกของประเทศ ในจำนวนไม่กี่เมือง และเป็นเมืองเดียวในประเทศไทยที่แต่งตั้งตำแหน่งเจ้าเมือง, ผู้ว่าราชการเมือง โดยการสืบทอดทายาท เป็นเวลาเกือบ 100 ปี

นอกจากนี้บรรดาลูกหลานของพระยาดำรงสุจริตมหิศรภักดี (คอซู้เจียง) ได้รับราชการเป็นผู้ว่าราชการเมืองและสมุทเทศาภิบาลมณฑลตามหัวเมืองต่างๆ ของภาคใต้ เช่น ชุมพร หลังสวน ตรัง ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี โดยท่านเหล่านี้เป็นนักปกครองที่มีแนวคิดกว้างไกล เนื่องจากได้รับการศึกษาจากต่างประเทศ เช่น จีน อินเดีย ปีนัง ฯลฯ ทำให้หัวเมืองชายฝั่งทะเลตะวันตก มีความเจริญรุดหน้ามาจวบจนปัจจุบัน

ระบบการปกครองของตระกูล ณ ระนอง ได้รับความสนใจจาก นักวิชาการต่างประเทศเป็นอย่างมาก โดย Dr. JENIFER W. CUSHMAN จาก OXFORD UNIVERSITY ได้เขียนพ็อคเก็ตบุ๊ก เรื่อง "FAMILY AND STATE" ซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับระบบเศรษฐกิจการปกครอง ช่วงปี ค.ศ. 1797 - 1932 , กล่าวถึง ตระกูล ณ ระนอง โดยเฉพาะ ท่านคอซู้เจียง ที่ไม่ได้รับการศึกษาแต่สามารถเป็นทั้งนักปกครอง และนักเศรษฐกิจ ทำให้ระนองเป็นเมืองเศรษฐกิจที่สำคัญ และถือว่า ท่านคอซู้เจียง เป็นบุคคลสำคัญของเอเชียในยุคนั้น หนังสือดังกล่าวได้รับการตีพิมพ์ในปี ค.ศ. 1991ปัจจุบันมีจำหน่ายในต่างประเทศทั่วโลก

ปูมหลัง..เมืองระนอง

แต่เดิมเมืองระนอง มีอาณาเขตทางเหนือติดต่อกับเมืองตระทางตะวันออกติดต่อกับเมืองหลังสวน ทางใต้ติดต่อกับเมืองตะกั่วป่า ทางตะวันตกเป็นทะเลและติดต่อเขตเมืองมะลิวัลย์ พื้นที่เมืองระนองเป็นภูเขาเสียส่วนมาก มีที่ราบน้อย ราษฎรจึงไม่ทำไร่นา ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านการซุกแร่ดีบุกขายมาแคโบราณ ทางฝ่ายรัฐบาลก็ผ่อนผันให้ โดยกำหนดให้ส่งส่วยดีบุกแทนการรับราชการอย่างอื่น มาตั้งแต่สมัยอยุธยา จวบจนกระทั่งสมัยรัชกาลที่ 3 สมัยกรุงรัตนโกสินทร์จัดให้มีเจ้าภาษี รับผูกขาดอากรดีบุก มีอำนาจที่จะซื้อและเก็บส่วยดีบุกในแขวงเมืองตระและเมืองระนอง โดยสัญญาว่าจะส่งดีบุกให้แก่รัฐบาลกลางปีละ 40 ภาราหรือประมาณ 14,000 ชั่ง ต่อมา

ปี พ.ศ. 2387 มีจีนซุกเกี่ยวคนหนึ่งคือ "คอซู้เจียง" ซึ่งภายหลังได้รับเลื่อนยศเป็น "พระยาดำรงสุจริตมหิศรภักดี" ได้เข้าไปยื่นเรื่องราวต่อกรมพระสมุทกลาโหม ขอประมวลอากรดีบุกแขวงเมืองตระและเมืองระนอง ปีละ 43 ภารา คิดเป็นภาราละ 48 เทรียญ รวมเป็นเงินอากรปีละ 2,064 เทรียญ ได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตและโปรดเกล้าฯ ให้จีนคอซู้เจียง เป็น "หลวงรัตนเศรษฐี" ตำแหน่งนายอากรดีบุกเมืองตระและเมืองระนองตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

หลวงรัตนเศรษฐีทำอากรดีบุกอยู่ประมาณ 10 ปี ส่งเงินภาษีให้แก่รัฐบาลกลางโดยมิให้ขาดค้าง ในปี พ.ศ. 2397 สมัยรัชกาลที่ 4 เจ้าเมืองระนองถึงแก่กรรม จึงโปรดเกล้าฯ เลื่อนหลวงรัตนเศรษฐีขึ้นเป็นพระรัตนเศรษฐี เจ้าเมืองระนองเมืองบริวารของชุมพร โดยยังได้รับอนุญาตให้เป็นผู้ผูกขาดทำอากรดีบุก และภาษีอื่นๆ ในเมืองตระ เมืองระนองด้วย จนกลายเป็น "ระบบเทมาเมือง" ขึ้นเป็นแห่งแรกทางหัวเมืองชายฝั่งตะวันตก สามารถส่งภาษีให้แก่รัฐบาลกลางมากขึ้นจึงโปรดเกล้าฯ ให้เลื่อนยศ พระรัตนเศรษฐี (คอซู้เจียง) ขึ้นเป็น "พระยารัตนเศรษฐี" ผู้ว่าราชการเมืองระนอง เมื่อวันที่ 21 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2405 ระนองมีฐานะเป็นเมืองอิสระ ซึ่งเรียกว่า "จังหวัด" พร้อมทั้งให้เมืองตระ (อำเภอกระบุรีในปัจจุบัน) ไปขึ้นกับระนองในเวลาต่อมา

คอซู้เจียง/เจ้าสุคนธ์

ต้นตระกูล ณ ระนอง
ต้นกำเนิด
สังกรมจีนมาดไต่

พระยารัตนเศรษฐี (คอซู้เจียง) เป็นผู้ว่าราชการเมืองระนอง จวบจน สมัยรัชกาลที่ 5 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เลื่อนยศพระยา

คอซิมก๊อง

คอซิมบี๊

รัตนเศรษฐี เป็น พระยาดำรงสุจริตมหิศรภักดี พร้อมทั้งมีพระบรมราชานุญาต ให้ลาออกจากตำแหน่ง ผู้ว่าราชการเมืองระนองได้ และมอบหน้าที่ให้เป็น ที่ปรึกษาราชการเมืองระนอง พระยาดำรงสุจริตมหิศรภักดี ถึงแก่อนิจกรรมในปี พ.ศ. 2425 อายุ 86 ปี

พระยาดำรงสุจริตมหิศรภักดี (คอซู้เจียง) มีบุตรชาย 6 คน ได้รับราชการมีบรรดาศักดิ์เป็น พระยาถึง 4 คน ดังนี้

1. คอซิมเจ่ง ได้รับพระราชทานสัญญาบัตรในสมัยรัชกาลที่ 4 เป็นหลวงศรีโฆหภูมิพิทักษ์ ตำแหน่งผู้ช่วยราชการเมืองระนอง แล้วถึงแก่กรรมในตำแหน่งนั้น
2. คอซิมก๊อง ได้รับพระราชทานสัญญาบัตรในสมัยรัชกาลที่ 4 เป็นพระศรีโฆหภูมิพิทักษ์ ผู้ช่วยราชการเมืองระนอง แล้วเลื่อนเป็นพระยารัตนเศรษฐี ต่อมาได้เลื่อนเป็นพระยาดำรงสุจริตมหิศรภักดี สมุทเทศาภิบาลมณฑลชุมพร
3. คอซิมจ๊ว ได้รับพระราชทานสัญญาบัตรในรัชกาลที่ 5 เป็นหลวงศรีสมบัติ ผู้ช่วยราชการเมืองระนอง แล้วถึงแก่กรรมในตำแหน่งนั้น
4. คอซิมซิม ได้รับพระราชทานสัญญาบัตรในรัชกาลที่ 5 เป็นหลวงศรีโฆหภูมิพิทักษ์ แล้วเลื่อนเป็น พระยาศรีโฆหภูมิพิทักษ์ ผู้ช่วยราชการเมืองระนอง ภายหลังได้เลื่อนเป็นพระยาอภัยภูคคพิริรักษา ผู้ว่าราชการเมืองกระบุรี
5. คอซิมเต็ก ได้รับพระราชทานสัญญาบัตรในรัชกาลที่ 5 เป็นพระจรรยาไชยโกการ ผู้ว่าราชการเมืองหลังสวน ภายหลังได้เลื่อนเป็น พระยาจรรยาไชยโกการ
6. คอซิมบี๊ ได้ถวายตัวเป็นมหาดเล็กในรัชกาลที่ 5 ต่อ

มาได้รับพระราชทานสัญญาบัตร เป็น ทลวงบริรักษ์โลหวิสัย ผู้ช่วย
ราชการเมืองระนอง แล้วเลื่อนเป็น พระอภัยมณีศรีรักษา ผู้ว่าราชการ
การเมืองกระบี่ (เมื่อยังเป็นหัวเมืองจัตวา) ต่อมาได้เลื่อน เป็นพระ
ยารักษ์ภูมิประดิษฐ์มทิสรรักดิ์ ผู้ว่าราชการเมืองตรัง แล้วเลื่อนขึ้น
เป็นสมุหเทศาภิบาลมณฑลภูเก็ต ถึงอนิจกรรมในตำแหน่งนั้นในสมัย
รัชกาลที่ 6 พระยารักษ์ภูมิประดิษฐ์มทิสรรักดิ์ (คอซิมบี้) เป็นนัก
ปกครองที่มีความสามารถได้ใช้ความคิดริเริ่มปรับปรุงหัวเมืองชาย
ทะเลตะวันตกเจริญรุดหน้าไปมาก เป็นสมุหเทศาภิบาลตัวอย่างของ
เมืองไทย ในสมัยรัชกาลที่ 5 และรัชกาลที่ 6 มีชื่อเสียงปรากฏสืบ
มา ปัจจุบันมีอนุสาวรีย์อยู่ที่จังหวัดตรัง

นับได้ว่า พระยาคำรงสุจริตมทิสรรักดิ์ (คอซู้เจียง) เป็น
บุคคลตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จในชีวิต จากชาวจีนฮกเกี้ยน เดินทาง
จากเมืองเจียงจิ่ว มณฑลฟูเกี้ยน ประเทศจีน ไปเริ่มต้นอาชีพ
กรรมกรรับจ้างที่เมืองปีนัง เก็บหอมรอมริบและเดินทางมาค้าขายที่
ตะกั่วป่า จนมาเป็นเจ้าภาษีนายอากรและเจ้าเมืองระนองคนแรก ที่
ทำให้ระนองมีบทบาทเป็นเมืองขึ้นเอกของประเทศ จากการที่สามารถ
เรียกเก็บภาษีจากการท่าเรือเมืองแร่ได้เป็นอันดับหนึ่งของประเทศ
อีกทั้งหล่อหลอมบุตรหลานให้เป็นนักปกครอง/นักเศรษฐกิจ ดำรง
ตนอยู่ในความ "ซื่อสัตย์ สุจริต" ทั้งที่ระนองเป็นเมืองชายแดนที่ห่าง
ไกลจากเมืองหลวงและพระนคร พระกรรมจากพระมหากษัตริย์ และ
อยู่ชายแดนเมืองขึ้นของมหาอำนาจ ทั้งนี้เพราะ เป็นคนฉลาด รอบรู้
มองการณ์ไกล มัธยัสถ์ถ่อถ้วน อดทน รู้จักแก้ปัญหา ซึ่งสมควรเป็น
แบบอย่างต่อชนรุ่นหลัง

เรื่องราว... ที่ปรากฏ

สวนเจ้าเมืองระนอง

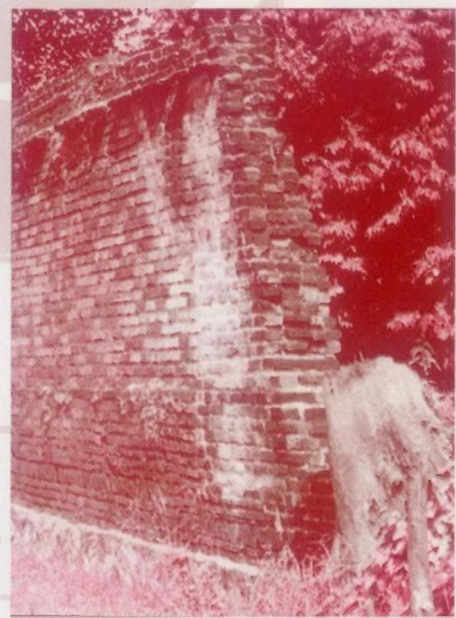
บ้านค่ายเจ้าเมืองระนอง หรือสวนเจ้าเมืองระนอง สร้าง
ในสมัย พระยาคำรงสุจริตมทิสรรักดิ์ (คอซู้เจียง) ผู้สร้างคือ
พระยาคำรงสุจริตมทิสรรักดิ์ (คอซิมก๊อง) บุตรชายคนที่ 2 เริ่ม

สร้างเมื่อประมาณ พ.ศ. 2420 หลังเหตุการณ์กบฏจีนก่อกบฏ มี
เนื้อที่ประมาณ 33 ไร่เศษ ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองระนอง
ปัจจุบันกรมศิลปากร ได้ประกาศขึ้นทะเบียนโบราณสถานฉบับทั่วไป
เล่มที่ 113 ตอนพิเศษ 50 ง ลงวันที่ 18 ธันวาคม พ.ศ. 2539
สิ่งที่สำคัญคือ

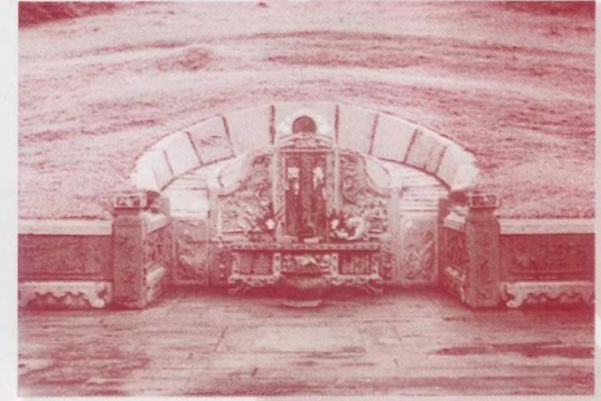
ป้ายหน้าศาลบรรพบุรุษ มีความหมายว่า
ดวงตะวันสูงส่ง

บ้านนี้มากด้วยขุนนาง บ้านนี้มากด้วยแก้วแหวนเงินทอง

กำแพง มีลักษณะเป็นกำแพงก่ออิฐถือปูนสูงประมาณ
3.50 เมตร ล้อมรอบทั้ง 4 ด้าน มีประตู โดยเฉพาะที่มุมกำแพง
มีป้อมเชิงเทิน ภายในบริเวณกำแพงมีบ้านขนาดใหญ่ 3 หลังติดกัน
ทำเป็นเรือนรับรองสำหรับเจ้าเมือง มีโรงเก็บสินค้า เช่น โรงช้าง
โรงม้า โรงต้มกลั่นสุรา โรงต้มฝิ่น และฉางข้าว ยังปรากฏให้เห็น
เป็นซากอาคารที่ทำเชื่อมติดกับตัวกำแพง นอกจากนี้มีบ่อน้ำ โดย
บ่อน้ำทำไว้เพื่อใช้ภายในบริเวณสวน มี 7 บ่อ และที่สำคัญคือ
บ่อพักน้ำร้อน เหตุผลที่ต้องมีบ่อพักน้ำร้อน เนื่องจากความเชื่อ
ของคนจีนว่า บริเวณพื้นที่ที่อยู่อาศัยนั้นเป็นพื้นที่ร้อน จึงต้องทำทาง
น้ำไหลผ่านพื้นที่ เพื่อให้พื้นที่มีความเย็น ตามหลักโหราศาสตร์ของ
คนจีน และผู้ที่อาศัยพื้นที่นี้จะอยู่เย็นเป็นสุขตลอดไป

สุสานเจ้าเมืองระนอง

ตั้งอยู่ที่เนินเขาระมั่งทอง ตำบลบางนอน อำเภอเมือง
จังหวัดระนอง

สุสานหรือสวนขี้ที่ฝังศพ พระยาคำรงสุจริตมทิสรรักดิ์
(คอซู้เจียง) สร้างในปี 2426 ที่เห็นในปัจจุบัน เป็นที่ดินที่ได้รับพระ
ราชทานจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่ รัชกาลที่ 5 เพื่อ
เป็นเกียรติประวัติให้แก่ตระกูล ณ ระนอง ที่ คอซู้เจียง เป็นผู้ที่ทำ
คุณประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติอย่างใหญ่หลวง สิ่งก่อสร้างต่างๆ
บริเวณสุสานล้วนทำด้วยศิลาที่สั่งเข้ามาจากเมืองจีน ซึ่งมีความหมาย
ทั้งสิ้น